

Sille Baraj Parkı fiilen hizmete açıldı

Chrome kendi Adblock'unu yapıyor!

HABERLER » KONYA » Oluşan obruklar için önlem alınmalı

10:17

03 Temmuz 2017

Oluşan obruklar için önlem alınmalı

Türkiye'de en fazla obruk oluşumunun yaşandığı Konya'da 2017 yılında da 5-6 tane obruk oluştuğunu belirten Fetullah Arık, yerleşim alanı yakınında oluşan obruklar için önlem alınması gerektiğini söyleyerek, riskin yönetilmesi gerektiğini kaydetti.

A+

A-

Nagihan ÇAPKIN

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası Konya Şube Başkanı Fetullah Arık, obrukların doğal olaylar olduğuna dikkat çekti. Obruk oluşumunu, eriyebilir kayaçların erimesi sonucunda, altta oluşan boşlukların giderek genişlemesi ve üst tabakasını zamanla ani çökmesi olarak tanımlayan Arık, "Bir nevi çöküntüdür. Tabi ki çöküntü olunca da risk içeriyor. Yerleşim yerinde ya da insanların olduğu yerde olursa yaşamsal anlamda bir tehlike söz konusu. Obruk oluşumları ile ilgili yapılması gereken işlem oluşabilecek yeni obrukların yerlerinin tespitidir. jeolojik ve yer fiziği konularında çalışmalar yapılarak buradaki boşlukların tespit edilmesi gerekiyor eğer yerleşim alanlarına bir risk oluşturuyorsa o bölgelerin uyarılması hatta gerekirse yerlerinin değiştirilmesi gibi önlemler alınmalı, riskin yönetilebilmesi açısından." şeklinde konuştu.

KARAPINAR, CİHANBEYLİ VE ESKİL'DE YOĞUN

Obruk oluşumlarının özellikle Karapınar, Cihanbeyli ve Eskil hattında yoğunlaştığının altını çizen Arık, bunun nedenini şu şekilde açıkladı: "Karapınar çevresinde oluşan bazı sıvı obrukların çapları 1 km üzerinde olanlar var. Bazen bir köyün büyük bir kısmı bunun içine sığabilir. Tek kurtarır yani oluşan obrukların şu anda yerleşim alanında olmaması. Ama 1 kaç yıl önce özellikle Karapınar çevresinde evlerin çok yakınında hatta bir evin köşesinde obruk oluştu. Bu şu anlama geliyor. Obruk yüz yıllardır belki de milyonlarca yıldır devam eden jeolojik olaylar, doğa olayları. Ancak geçmişe daha yüksek kesimlerde dağlık alanlarda yer altı suyu seviyesi o zamanlar yüksekti. Oralarda meydana geldiği için çoğu zaman insanlar farkına bile varıyorlardı bunların. Ama şimdi artık son yıllarda yer altı suyu özellikle kuraklık ve aşırı yer altı suyu kullanımına bağlı olarak düşüyor. Dolayısıyla yer altı suyu

seviyesi düştükçe obruk oluşan yerlerde daha düşük kotlarda meydana geliyor. Günlük yaşadığımız tarımsal alanlarda obruklar oluşmaya devam ediyor. Bu da insanlar için bir risk oluşturuyor.”

2017'DE 6-7 OBRUK OLUŞTU

Fetullah Arık, obrukların üzerinin örtülü olduğunu ve oluşacağı zamanın tahmin edilmesinin zor olduğunu ifade etti. Bazen yer yüzünde çatlaklar ve küçük çöküntüler gibi belirtilerinin olduğunu belirten Arık, daha sonra ani büyük çökmenin meydana gelebildiğini kaydetti. Arık, 2017 yılında oluşan 6-7 tane obruk olduğunu söyleyerek, “Obrukların bazıları sadece küçük çöküntüler şeklinde tarlada hafif bir meyil değişikliği olarak oluştuğu için çoğu zaman kayıtlara bile girmiyor. Ama yapılan araştırmalar ve uydularla da gözlemlenen 300 civarında obruk varlığı söz konusu. Son birkaç yıl içerisinde de obruk etkinliğinin arttığı yönünde gözlemlerimiz var. Obruklar normal jeolojik süreç içerisinde oluşmaya devam edecek gibi görünüyor.” dedi.

35 YILDA YER ALTI SUYU SEVİYESİ 35 METRE AZALDI

Tarımsal faaliyetler suya fazla ihtiyacı olan bitkilerle yapıldığını ve yüzeyde su varlığı oluşmadığı için yer altı suyundan ihtiyacın karşılandığını vurgulayan Arık, “Uzun yıllar ortalamasına baktığımız zaman bu yıl biraz yağışlı gidiyor gibi ama geçtiğimiz yıllarda özellikle son 30-35 yıllık periyot içerisinde sürekli olarak yağış-buharlaştırma dengesi yağışın aleyhinde devam etti. Yağış az buharlaştırma fazla oldu. Birde üstüne kontrolsüz açılan kuyulardan yoğun su üretimi eklendiğinde yer altı suyu seviyesi her yıl bir ile bir buçuk metre arasında düşüyor. Bu 35 yıllık periyot içerisinde en az 30-35 metrelik bir seviye düşümüne karşılık geliyor. Bu da obruk oluşturan yüzeyi 35 metre daha düşürmüş oluyor.” ifadelerini kullandı.

TUZ GÖLÜ HAVZAYA DOĞRU HAREKET ETMEZ

Son olarak kamuoyunda yanlış anlaşılan bir konunun olduğunu dile getiren Arık, Tuz Gölü çevresindeki yer altı suyu seviyesinin değişimlerinden kaynaklı, Tuz Gölü çevresinde bulunan tuzlu suların havzaya doğru hareket edeceği yönünde bir şey olmadığını vurguladı. Arık, “Öyle bir şey yok. Bütün havzada yapılan ölçümlerin tamamında yer altı suyu akımının güneyden kuzeye doğru yani havzanın diğer bölgelerinden Tuz Gölü'ne doğru olduğunu gösteriyor. Tuz Gölü bütün havzadaki en düşük kota sahip olan yani en çukur alan. Öyleyse çukur alana doğru su akış gerçekleşiyor. Olayın terslenebilmesi için su seviyesinde çok ciddi değişim meydana gelmesi gerekiyor.” diyerek sözlerini sonlandırdı.

